

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
26 Οκτωβρίου 1987
Αριθμός φύλλου 131
Τιμή φύλλου δρχ. 15
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Η αξιολογήσιμη συμμετοχή των Σχολείων της επαρχίας μας στην τέλεση του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου (δρόμος θυσίας, απαγγελίες, χορωδία, κατάθεση στεφάνων) και η επιτυχία μιας μονάχα μαθήτριας από τα παιδιά που τέλειωσαν το Λύκειο το 1987, μας δίνουν αφορμή στη διατύπωση των σκέψεων που ακολουθούν: Οι εκατοντάδες τών συνεπαρχιωτών που είχαν τελειώσει παλαιότερα το Γυμνάσιο (αντίστοιχο με το σημερινό Λύκειο) Βιάννου και οι οποίοι ανέβηκαν κι εξακολούθησαν ν' ανεβαίνουν στις πιο υψηλές θέσεις της υπαλληλικής ή επαγγελματικής ιεραρχίας στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα είναι αρκετά ενδεικτικό στοιχείο για το ότι η διανοητική στάθμη των Βιαννιτών δεν είναι χαμηλή, όπως θα νόμιζε κάποιος, επειδή από τους φετινούς αποφοίτους του Λυκείου είχαμε μία κερτόν επιτυχία στο Πανεπιστήμιο. Η επιτυχία άλλωστε αρκετών πετυχημένων αποφοίτων στις φετινές εξετάσεις για τα ΑΕΙ δείχνει το αντίθετο.

Για το θέμα αυτό είχαμε γράψει και άλλοτε σχετικό σημείωμα στα Β.Ν. Επισπερότερο. Είναι κοινή συνείδηση πως οι γνώσεις και οι επιστήμες γενικότερα καλούνται σήμερα να παίξουν όσο ποτέ άλλοτε σημαντικό ρόλο στην κανονική των υλικών και πνευματικών αναγκών του ανθρώπου. Γνώσεις και επιστήμες στην πλατιά τους έννοια, που αναφέρονται όχι μόνο στις εφαρμοσμένες γνώσεις και συνδέουν την παιδεία με την παραγωγή, αλλά και τις ανθρωπιστικές, οι οποίες αρκετά πρόσβαλλαν και προβάλλουν τον τόπο μας. Γίνεται λοιπόν όχι απλά κατανοητό αλλά αναγκαίο πως αυτό που πρέπει να κυριαρχεί στα σχολεία μας, από το νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο και το Λύκειο, είναι: ΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠ'

ΟΛΑ.

Αλλά για να εξασφαλιστεί σωστή και ολοκληρωμένη μόρφωση, θα πρέπει να συντελέσουν πολλοί παράγοντες.

1. Πρώτα απ' όλα οι ενδιαφερόμενοι μαθητές και μαθήτριες. Κι αν στο νηπιαγωγείο και το Δημοτικό από μόνα τους τα παιδιά δεν το κατανοούν, τα παιδιά του Γυμνασίου και ιδιαίτερα του Λυκείου θα πρέπει να το καταλάβουν από πολύ νωρίς πως η επίδοση στα μαθήματα εξασφαλίζεται με το διάβασμα, την παρακολούθηση με προσοχή κατά την παράδοση και εξέταση στην τάξη. Να κάνουν κτήμα τους την όλη που τους δίνεται όχι για θαυματοθήκη και με παπαγαλία, αλλά για την πραγματική μόρφωσή τους. Τα μέσα που έχουν σήμερα στη διάθεσή τους τα παιδιά μας είναι πολύ περισσότερα απ' όσα υπήρχαν σε όλες τις προηγούμενες εποχές. Η αξιοποίηση της πλούσια βιβλιοθήκης που υπάρχει στην Κοινότητα Άνω Βιάννου καθώς και στο σχολείο με τη συμπλήρωση που ξεκίνησε, θα βοηθήσει στην πιο πέρα προσπάθειά τους.

Θα προβληθεί ίσως το επιχείρημα ότι τα παιδιά της επαρχίας βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, γιατί τους λείπουν τα φροντιστήρια που λειτουργούν στις πόλεις. Όμως το μειονέκτημα αυτό ξεπερνιέται με εντατικό διάβασμα και την καλή συνεργασία με το προσωπικό, τους καθηγητές και καθηγήτριες τους για τη λύση των όποιων αποριών έχουν.

2. Δεύτερος και αποφασιστικός παράγοντας που θα βοηθήσει στη σωστή και ολοκληρωμένη μόρφωση των παιδιών της επαρχίας μας είναι οι εκπαιδευτικοί. Είναι το κλειδί που θ' ανοίξει την πόρτα για τη μόρφωση των παιδιών σε όλες τις βαθμίδες. Ιδιαίτερος ο ρόλος της νηπιαγωγού και της δασκάλας στα πρώτα μαθητικά χρό-

νια του κάθε παιδιού. Εκεί, στα πρώτα του χρόνια θα μάθει το παιδί να δουλεύει, να μάθει να ερευνά, να ψάχνει το γύρω του κόσμο, για να ολοκληρώσει τη μόρφωσή του. Έτσι, με γερά θεμέλια, με σωστές και σταθερές γνώσεις θα προχωρήσει για να τον βρει στην επόμενη βαθμίδα ο καθηγητής και η καθηγήτρια έτοιμο να δεχτεί και ν' αφομοιώσει τις γνώσεις που θα του προσφέρει. Γνώσεις που ο ίδιος έχει επεξεργαστεί και με τις δικές του σημειώσεις είναι έτοιμος να λύσει τις απορίες των μαθητών, απορίες που δημιουργούνται πολλές φορές από το διάβασμα της ποικιλίας των φροντιστηριακών βιβλίων που κυκλοφορούν και υπάρχουν στη διάθεση των παιδιών.

Η ιδιαίτερη γνωριμία του εκπαιδευτικού με το κάθε παιδί χωριστά, με τα ιδιαίτερα προβλήματά του, ατομικά, οικογενειακά, σχολικά, τις ιδιαίτερες προτιμήσεις και κλίσεις του, θα συμβάλει αποτελεσματικά στη σωστή βοήθεια για τη μόρφωση του παιδιού. Με κάποια ίσως υπερβολή, η Έλλη Αλεξίου λέει: Δεν μπορείς να είσαι καλός δάσκαλος και να μένει ο μαθητής σου στην ίδια τάξη.

3. Τρίτος παράγοντας, που θα βοηθήσει στη σωστή μόρφωση των παιδιών, είναι οι γονείς. Ασφαλώς δεν υπάρχουν πατέρας ή μητέρες που να μη θέλουν τη μόρφωση των παιδιών τους. Άλλωστε γι' αυτό τα στέλνουν στο σχολείο. Όμως είναι αναγκαία η παρακολούθηση του παιδιού κι απ' τη δική τους πλευρά. Στο σχολείο μένει το παιδί 4—5 ώρες. Τις υπόλοιπες βρίσκεται στο σπίτι. Το παρακολουθούν, το ελέγχουν αν διάβασε ή αν έγραψε; Οι δικαιολογίες ίσως ότι δουλεύει, είναι κουρασμένα και άλλα δεν ευσταθούν. Πάντα θα θρουν λίγη ώρα για

● Συνέχεια στη σελίδα 2

Η τελετή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου

Έγινε κι εφέτος η τελετή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου στο χώρο του Ηρώου, στις 13 Σεπτεμβρίου.

Στην επιμνημόσυνη δέηση χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιεραπότνης και Σητείας κ. Φιλόθεος.

Ακολούθησε προσκλητήριο νεκρών, σιγή ενός λεπτού και η ομιλία από τον συνταξιού-

χο δικηγόρο κ. Γιάννη Κοντάκη (δημοσιεύεται στη σελ. 3). Στη συνέχεια χορωδία από παιδιά του Γυμνασίου και Λυκείου τραγούδησαν το «Αδέλφια, σαν θα πάτε στις Βιάννου τα χωριά». Οι μαθήτριες του Γυμνασίου — Λυκείου Βιάννου Αθηνά Πανακάκη, Ειρήνη Βουλά, Φωτεινή Μαθίου δάκη, Ελένη Λασιθιωτάκη

και ο μαθητής Ηρ. Τρουλάκης έκαναν απαγγελίες ποιημάτων Ελλήνων ποιητών.

Απαγγελία έκανε και ο κ. Δημήτρης Σφακιανιάκης (δικού του ποιήματος).

Στεφάνια κατέθεσαν οι υπουργοί κ.κ. Μανώλης Παπαστεφανάκης και Κώστας Μπαντουβής, εκ μέρους της Αξιωματικής Διοικήσεως, ο κ. Σενετάκης, ο Δ/της V Μερραρχίας κ. Νικόλαος Τσαγκαράκης, ο Διοικητής Ελληνικής Αστυνομίας Ν. Ηρακλείου κ. Δημήτριος Σκαρπαθιώτης, από το Δήμο Ηρακλείου ο Δήμαρχος κ. Καρέλλης, από το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ηρακλείου ο υπολιτάρχης κ. Γεώργιος Μακρογιαννάκης, ο Βουλευτής κ. Μανώλης Δρεττάκης, εκπρόσωποι των κομμάτων: ΠΑΣΟΚ κ. Αντ. Παπαδάκης, Ν.Δ. κ. Μύρων Βερυκοκάκης, ΚΚΕ κ. Γεωργ.

Ματθαϊάκης, Χριστιανικής Δημοκρατίας κ. Γιάννης Θεοδωράκης, Κόμματος Φιλελευθέρων κ. Αλέξανδρος Πατεράκης, εκ μέρους των Άγγλων Αξιωματικών Πολέμου Κατοχής ο κ. Μιχ. Ακουμιανιάκης, από την ΠΕΑΕΑ Ν. Ηρακλείου ο κ. Νικόλαος Λιονάκης, και από το Παράρτημα Αρχών ο κ. Γ. Μαρκοδημητράκης. Από την Πανελλήνια Οργάνωση Αγ.στών Εθνικής Αντιστάσεως ο κ. Στέφανος Δηλιγιάννης, από την Εθνική Αντίσταση Ηρακλείου ο κ. Αλέξανδρος Εληώτης, από τους πολεμιστές Μέσης Ανατολής ο κ. Ηρακλής Κριτωπτάκης, από το ΣΑΕΕ Α)σης ο κ. Νικόδημος Κριτωπτάκης, από την οργάνωση Κατασκοπείας Ν. Ηρακλείου —Λασιθίου ο κ. Ηλίας Αθανασάκης. Από τους διασωθέντες

● Συνέχεια στη σελίδα 2

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΙΑΦΟΡΑ: ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

Σε ομαδική δίκη οδηγούνται κάτοικοι του Πεύκου. Κατηγορητήριο του Εισαγγελέα Ηρακλείου κ. Καρπέτα: Αντίσταση κατά της Αρχής, από κοινού ελευθέρωση κρατουμένων και παράβαση νομαρχιακής απόφασης. Η αιτία ήταν η προσπάθειά τους να θέσουν σε λειτουργία γεώτρηση που διεδικούν ομάδα κατοίκων του Πεύκου, ο Συνεταιρισμός και η Κοινότητα Πεύκου.

Δεν ξέρομε την απόφαση του δικαστηρίου, που πιθανόν να έχει βγει όταν θα κυκλοφορεί το φύλλο αυτό των Β.Ν. Ανεξάρτητα όμως από το αποτέλεσμα της δίκης, όποιο κι αν είναι, φείξομαι να τούμε στην κατάσταση που δημιουργήθηκε σ' ένα χωριό που η οργάνωση, η αγάπη και η συνεργασία των κατοίκων σχεδόν στο σύνολό τους ήταν υποδειγματική. Και όμως όλα αυτά τα καταστρέφει η ανάγκη να ποτίσουν λίγα στρέμματα γής, ανάγκη όλων των χωριών της Επαρχίας, θέμα που στα περισσότερα φύλλα των Β.Ν. έχουμε αναφερθεί, θέμα που διχάζει τα χωριά, τους κατοίκους του κάθε χωριού, τις οικογένειες. Θέμα που ταλαιπωρεί χρόνια τώρα τους κατοίκους της επαρχίας στο σύνολό τους. Θέμα που δεν θα βρει τη λύση του, όπως επανειλημμένα έχουμε το-

νίσει, παρά μόνο με τη δημιουργία κοινού φορέα για τη διαχείριση όλου του υδάτινου δυναμικού της επαρχίας. Θέμα που μόνο η πολιτεία μπορεί να λύσει. Οι προτάσεις της για τη δημιουργία Ενώσεων, συνδέσμων ΤΟΕΒ ή όπως αλλιώς θέλουν να ονομαστούν με τις συνθήκες που υπάρχουν στην επαρχία, με τις ανθρωπίνες αδυναμίες που έχουμε όλοι μας, τους μικροεγωισμούς και πάθος απ' όλα τα αισθητήρια, από τη δική μας, το δικό μου, το δικό σου, είναι αδύνατο να συντελέσουν στο να ξεπεραστούν οι αντιθέσεις που έχουμε με το ανήνο οξύμωχο με κίνδυνο συγκρούσεων και άλλων θλιβερών συνεπειών.

Ας γίνουν προσεκτικότερες οι αρχές. Η κάθε τους ενέργεια πρέπει να γίνεται ύστερα από σφαιρική εξέταση του κάθε ζητήματος αλλά και των μακροπρόθεσμων επιδράσεων που μπορεί να έχει. Επαναλαμβάνω για μια ακόμη φορά και με τον πιο έντονο τρόπο που μπορεί να διατυπωθεί: Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας Ηρακλείου να προχωρήσουν αμέσως στη μελέτη και προγραμματισμό για την επίλυση του τεραστίου αυτού προβλήματος. Διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της επαρχίας.

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΘΗΚΕ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ — ΒΙΑΝΝΟΥ

Με το ποσό των 30.000,000 δρχ. δημοπρατήθηκε η συντήρηση του δρόμου Ηρακλείου — Βιάννου.

Η μελέτη προβλέπει να καλυφθούν οι λακκούβες, όπου υπάρχουν, από το Ηράκλειο μέχρι την Παναγιά και από εκεί και πέρα να γίνει συστηματικότερη συντήρηση. Χρειάζεται όμως να επι-

σπευθούν οι εργασίες, γιατί είναι γνωστό πως όταν αρχίσουν οι βροχές, τίποτα στο σωστό δεν γίνεται. Μην πέσουμε στην περίπτωση «δεν προλάβουμε, ο χρόνος έληξε και τα χρήματα επιστρέφονται».

Διατυπώσαμε εδώ και το αίτημα που τέθηκε στην τελευταία σύσκεψη της Βιάννου: ● Συνέχεια στη σελίδα 4

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΡΟΜΟΥ ΘΥΣΙΑΣ

Οι νικητές του δρόμου θυσίας στο Ηρώο

Δρόμος 1.000 μ. κοριτσιών
Παπαδημητράκη Ευαγγ. 1η
Κονσολάκη Ευαγγελία 2η
Δοριάνη Αναστασία 3η
Στεφανάκη Ελπίδα
Δρόμος 1500 μ. κοριτσιών
Πλευράκη Νίκη 1η
Καλλέργη Σοφία 2η

Κονσολάκη Ελένη 3η
Δρόμος 1.000 μ. αγοριών
Ινιωτάκης Αριστέιδης 1ος
Λουλάκης Γιάννης 2ος
Λαγιάκης Μιχ. 3ος
Γιαλιδαδάκης Μαν.
Καργιωτάκης Μαν.
● Συνέχεια στη σελίδα 2

Οι τιμές για το λάδι

Αβεβαιότητα εξακολουθεί να υπάρχει για το ποιές τιμές θα ισχύσουν στη φετινή παραγωγή του λαδιού.

Μέχρι τη μέρα που γράφονται οι γραμμές αυτές καμιά ανακίνηση δεν έχει γίνει γι' αυτό.

Σε πανελλαδική σύσκεψη των Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών που έγινε στην Ελευσίνα στις 15 Οκτωβρίου ο Πρόεδρος της Ελαιουργικής κ. Μανώλης Γαββάς πρότεινε ν' αγοράσει φέτος από τις Ενώσεις και την Ελαιουργική στην περυσινή τιμή αυξημένη κατά 15 δρχ. Δηλαδή ούτε 50)ο αύξηση, ενώ τα λιπάσματα και τα άλλα καλλιεργήσιμα τα, όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα φύλλα των Β.Ν., αυξήθηκαν από 30 μέχρι και 50)ο.

Στην παραπάνω σύσκεψη

τονίστηκε ιδιαίτερα πως γίνεται κρίσιμη η κατάσταση που διαμορφώνεται για την ντόπια ελαιοπαραγωγή μετά την επιβολή των φόρων στις εξαγωγές ελληνικού λαδιού και των επιδοτήσεων στις εισαγωγές λαδιού στη χώρα μας μέσω των ΝΕΠ (Νομιματικών Εξισωτικών Ποσών).

Παρουσιάστηκαν ήδη τα πρώτα κρούσματα. Στις 25 Οκτωβρίου κατέπλεσε στο λιμάνι του Ηρακλείου το Ιταλικό φορτηγό πλοίο «VITA F» με φορτίο 2.400 τόνους γαλλικό ελαιόλαδο. Πληροφορίες λένε ότι έρχεται και άλλο πλοίο με έργο ελαιόλαδο. Δεν έχει γίνει γνωστό ακόμη αν το λάδι αυτό θα δοθεί στην εσωτερική κατανάλωση ή θα εξαχθεί και πάλι για να εισπραχθεί η διαφορά της επιδότησης που προβλέπουν τα ΝΕΠ.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιεύθυνση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31378
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22.140
Γεωπόνος	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22.180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρισάκης Έρμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λαοθηιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμιρά	31420

(Γιά ύπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΗΝ ΚΟΡΙΤΣΑ ΣΠΑΡΤΗΣ:

Μαρία Στελ. Πνευματικάκη και Πάνος Ι. Γεράσιμος

ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:

Ιωάννης Γ. Κοντάκης και Αναστασία Εμμ. Τριγωνάκη

ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ:

Μάριος Ζαχ. Βραχνάκης και Άννα—Κλειώ Ανδρ. Καββαδία

ΣΤΟ ΣΥΚΟΛΟ:

Ιωάννης Γ. Ζαχαράκης και Μαρία Γ. Ζαχαράκη

—Γιάννης Πλουμάκης, μηχανικός, και Ελισάβετ Κανάκη, μηχανικός.

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Μαρία Εμμ. Λουλάκη και Κώστας Ν. Καπετανάκης
— Άννα Ι. Νεραντζάκη και Άρης Ανθουλάκης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΟΝ ΠΕΥΚΟ:

Ερασμία Χα Γ. Πατεραντωνάκη

ΣΤΟ ΣΥΚΟΛΟ:

Μαρία συζ. Εμμ. Γιανναδάκη 89 χρόνων

ΣΤΟΝ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

Δημήτριος Παπαματθαίου Κλέαρχος Βαρδάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Επιτροπή Ανέγερσης του Γηροκομείου ευχαριστεί τους: — Ιωάννη Δημ. Μιυλιανάκη, που πρόσφερε 7.000 δρχ. στη μνήμη των γονέων του Δημήτρη και Ελπίδας.

— Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Άνω Βιάννου, που διέθεσε το μεγάλο αυτοκίνητο, για να μεταφέρει 3 δρόμους τούβλα και άλλα υλικά από το Ηράκλειο στην Αγία Μονή.

Ευχαριστούμε θερμά όλους που μας συμπαρασπάθηκαν, με οποιοδήποτε τρόπο, στο βαρύ πένθος μας για τον ξαφνικό θάνατο του λατρευτού μας συζύγου, πατέρα, παππού και θείου Ιωάννου Καλαμακίδου, γιατρού. Η σύζυγος Άννα Στειακάκη—Καλαμακίδου

ΔΩΡΕΕΣ

Μας έστειλαν για το Γηροκομείο Βιάννου: — Ο κ. Μίμης Γ. Σπανάκης 10.000 δρχ. και ο κ. Αιμίλιος Γ. Σπανάκης 10.000 στη μνήμη του πατέρα τους.

— Ο κ. Γιάννης Σπανάκης στη μνήμη του πατέρα του 10.000 δρχ.

— Η κ. Ελισάβετ συζ. Ευαγ. Χατζηδάκη στη μνήμη του συζύγου της 10.000 δρχ.

— Η κ. Ελβίρα συζ. Δημ. Μιχελογιαννάκη στη μνήμη του πατέρα της γιατρού Γ. Σπανάκη 5.000 δρχ. για το Σπίτι της Αγάπης και 5.000 δρχ. για το Σύλλογο Προστασίας παιδιών μεσογειακής αναπηρίας. — Η οικογένεια Μανόλη Παπαγιαννάκη πρόσφερε 10.000 δρχ. στην Κοινότητα Άνω Βιάννου στη μνήμη των νεκρών του για τον ευπρεπισμό του νεκροταφείου Αγ. Νικολάου.

— Οι κ.κ. Μανόλης και Πολύμνια Κονδυλάκη στη μνήμη του παιδιού του αντι μνημοσύνου στα 15 χρόνια από το θάνατό του, κατέθεσαν: Στο Φιλόπτυχο Ταμείου Βιάννου 3.000 δρχ. Στην Επιτροπή Ανέγερσης του Γηροκομείου 7.000 δρχ. Στην Καλυβιανή 3.000 δρχ.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Την ανιψιά μας Ελένη Γ. Μαυρογένη που πέτυχε στη Σχολή Κοινωνικών Λειτουργιών Πάτρας συγχαίραμε θερμά. Κώστας και Ροδόπη Παπαλάμπρου.

Στην αγαπημένη μου εγγονή Διδασ. Ελευθερία Δ. Μπιλιανάκη, που διορίστηκε φιλόλογος στο Γυμνάσιο Πάτμου, θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία Χ' Στέλιος Μπελιμπασάκης

ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΑ ΑΕΙ

— Αγγουράκης Ιω. του Ζαχ. Φυσικομαθηματική Αθηνών.
— Γεώργιος Νικ. Μπαρμπαραδάκης (Λύκειο Ιεράπετρας) πέτυχε στη Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ:

1) Δίωροφη οικία στην Άρβη 150 τ.μ. πληροφορίες Δημ. Σ. Βαρδάκη, Άμιρά, τηλ. 31489.
2) Στην Άνω Βιάννο: το σπίτι του Απόστολου Ψαρολογάκη που βρίσκεται στην Πλάκα. Πληρ. τηλ. (081) 234.511 Ηράκλειο.

ΕΡΑΣΜΙΑ Χ. Γ. ΠΑΤΕΡΑΝΤΩΝΑΚΗ Ετών 84

Πέθανε στον Πεύκο Βιάννου από ανακοπή της καρδιάς στις 11 Οκτωβρίου και κηδεύτηκε την επομένη εκεί η Ερασμία Χα Γεωργ. Πατεραντωνάκη, το γένος Ιω. Στεφανάκη. Ήταν το τελευταίο στη ζωή από τα δέκα (10) παιδιά του Στεφανογιάννη, όπως ήταν γνωστός ο πατέρας της. Διακρινόταν για την εργατικότητα, τη νοικοκυροσύνη, την εντιμότητα, την αφοσίωση στην οικογένειά της και την αγάπη της στους δικούς της και στους συνανθρώπους της.

Στη ζωή της δοκίμασε πολλές συμφορές. Από τα δύο παιδιά της έχασε την κόρη της Μαρία πολύ νέα (λίγα

χρόνια μετά το γάμο της) που της άφησε τρία μικρά παιδιά ορφανά και αργότερα πέθανε και ο άντρας της Γεώργ. Πατεραντωνάκης.

Παράλληλα δοκίμασε τον πόνο από το θάνατο των γονέων της και όλων των αδελφών της και πολλών άλλων. Μόνη της παρηγοριά και χαρά στα τελευταία χρόνια της ζωής της ήταν η οικογένεια του γιού της Αποστόλου και η καλή αποκατάσταση των εγγονιών της.

Ας είναι, θεία μου, ελαφρό το χώμα του Πεύκου που σε σκέπασε και η μνήμη σου αιώνια.

Κ. Γ. Στ.

Στη σφαγή της Βιάννου

Ποιό δάκρυ θα την κλάψει, ποια πένα θα την γράψει ετούτη τη σφαγή; Μόνο στην ιστορία και σε χρυσή σελίδα μπορεί ν' αναγραφεί.

Αντρείεεται, καρτίζει, μόνο μ' αίμα αθών παλικαριών ηρώων θέλει να δροιστεί.

Αιώνια ευγνωμοσύνη κι αιώνια η μνήμη ας είναι πάνω και στις Βιάννου τα χορτάρια, όπου τα παλικάρια πέσαν στην κατοχή ΤΙΤΙΚΑ Ι. ΠΥΡΓΙΑΝΑΚΗ

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΡΟΜΟΥ ΘΥΣΙΑΣ

● Συνεχισα από τη σελίδα 1
Χαριτάκης Στέλιος
Νικηφόρος Γεώργιος
Μαργαριτάκης Μαν.
Βασιλάκης Κώνινος
Δρόμος 1.500 μ. αγοριών

Χαριτάκης Ιωάννης 1ος
Κονσολάκης Νικ. 2ος
Μανιτάκης Νικ. 3ος
Κοκοτάκης Μιχ.

Δρόμος 3.000 μ. αγοριών
Τσακμπουλος Παναγ. 1ος
Βερίγος Εμμ. 2ος
Μαυρογιαννάκης Μον. 3ος
Περβολαράκης Γεώργιος
Κονδονασάκης Χαρ.
Μπισσακάκης Νικόλαος
Βασιλάκης Βαγγέλης

Δρόμος 4.000 μ. αγοριών
Μεραμβελιωτάκης Ιωάννης 1ος
Ζερβουδάκης Γεώργιος 2ος
Κοκολάκης Σπύρος 3ος
Κοζανιδής Αθανάσιος
Μεταξάκης Νικόλαος
Βαρδάκης Νεκτάριος

ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Με απόφαση της Επιτροπής Παιδείας Ν. Ηρακλείου σε συνεδρίασή της στις 2/10/87 έγινε κατανομή 8 εκατομμυρίων δρχ. σε σχολικά Γυμναστήρια.

Από αυτά δόθηκαν σε σχολεία της επαρχίας μας: 250.000 δρχ. στο Δημ. Σχολείο Άμιρά και 250.000 στο Δημ. Σχολείο Χόνδρου.

ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ

ΤΗΛ. (0895) 22449

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ — ΜΟΥΣΙΚΗ — ΔΩΡΑ

ΤΟ ΔΩΜΑ

- Κάθε είδους φωτογραφίες, γάμοι — βαπτίσεις, εκδηλώσεις. Αυθημερόν εμφάνιση φιλμ — κάθε είδους μεγεθύνσεις.
- Φωτογραφίες για ταυτότητα σε 2 λεπτά.
- Πλούσια συλλογή σε δίσκους και κασέτες.
- Γουστόζικα δώρα για τη γιορτή και τό σπίτι.
- Σύγχρονο φωτοοπτικό μηχανήματα.
- Σύντομα VIDEO ΚΛΑΜΠ.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

● Συνεχισα από τη σελ. 1

να κάνουν κάποιο έλεγχο. Κι αν δεν ξέρουν την ύλη, και μόνο η παρακολούθηση του τρόπου που διαθάζει είναι αρκετή για να φανεί τί κάνει το παιδί τους. Μα εκεί που θα βοηθήσουν αρκετά είναι στη συνεργασία με τους άλλους γονείς, με το σύλλογό τους και την τακτική επαφή με το σύλλογο του προσωπικού του σχολείου.

Να είναι πάντα συμπληρωμένο το διδακτήριο να βρίσκεται σε καλή κατάσταση κ.ά. Αλήθεια τι έγινε για καθηγητή των Αγγλικών; για τις αίθουσες του διδασκτηρίου που λείπουν; Τι έγινε για τη θέρμανση; Με τον καπνό της βυλδοσάπας και τη μυρωδιά του πετρελαίου γίνεται σωστό μάθημα; Γιατί κοιμήθηκαν τα θέματα αυτά δυό χρόνια τώρα; Τι λέει ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων;

Σοβαρό ρόλο για τη μόρφωση των παιδιών θα παίξει και το πλατύτερο περιβάλλον, η κοινότητα, ο συνεταιρισμός, ο αγροτικός και ο πολιτιστικός σύλλογος του κάθε χωριού κι όλοι μαζί με τη βοήθεια που θα προσφέρουν στη σωστή λειτουργία του Γυμνασίου — Λυκείου και την κάλυψη κάθε τους ανάγκης με τη διεκδίκηση να κλυφθεί κάθε έλλειψη.

Οι στήλες αυτές είναι ανοικτές σε κάθε συνημερωτή που διψά για τη μόρφωση των παιδιών της επαρχίας μας, το ανέξοδά της σε πιό πάνω επίπεδα.

Με τις δικές του σκέψεις, ιδέες και προτάσεις θα συμβάλει αποφασιστικά στην πρόοδο της νέας γενιάς της επαρχίας μας.

Εμπρός λοιπόν όλοι μαζί σε μια στενή συνεργασία, για ν' ανέβει πιο ψηλά το πνευματικό επίπεδο των νέων της επαρχίας μας, για ολοκληρωμένη και σωστή μόρφωση.

Για τον ΟΤΕ:

ΝΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΙ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ

Για τον οικισμό «Άγιος Νικόλαος» της Κοινότητας Άνω Βιάννου έχει υποβληθεί αίτηση για τοποθέτηση τηλεφώνου. Αν και έχει περάσει αρκετός χρόνος από τότε, καμιά απάντηση δεν δόθηκε. Και όμως η τοποθέτησή του θα καλύψει μια μεγάλη ανάγκη. Εκτός από τους μόνιμους κατοίκους του οικισμού θα εξυπηρετήσει και πολλούς άλλους που παραμένουν εκεί αρκετές ημέρες στη διάρκεια του χει-

μώνα, για να μαζέψουν τις κλιές της πλουσίας περιοχής.

Ο υπαυργός συγκοινωνιών, ο οποίος έχει γνώση της περιφέρειας, ας προωθήσει το θέμα.

Ο οικισμός αυτός αξίζει να προσεχτεί και για την ιστορία του. Τρία θύματα πρόσφεραν στον αγώνα κατά των Γερμανών, τον ήλαρχο Αλέκο Ραππάκη και τους αγρότες Δημήτρη Ραππάκη και Γιάννη Τρούλακη.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

Συνεχισα από τη σελίδα 1
στις εκτελέσεις ο κ. Νίκος Τσαγκαράκης και από το Σύλλογο Αναπήρων Ν. Ηρακλείου ο κ. Χαράλαμπος Λουλάκης. Επίσης από τους προέδρους των Κοινοτήτων της επαρχίας, από το Γυμνάσιο — Λύκειο ο κ. Γεώργιος Θεοδωράκης, από μέρους των δασκάλων της Επαρχίας ο κ. Μιχ. Καρτσάκης, από τους Πολιτιστικούς Συλλόγους ο κ. Ρηνιάνης, από την ΕΓΕ ή κ. Σταυρ. Μαργαριτάκη, από τους Συνισμούς της επαρχίας ο κ. Δημ. Πλαντζουνάκης, από την ΑΤΕ (Θυρίδα Βιάννου) ο κ. Γεώργ. Σταματουλάκης.

Παρευρέθηκαν επίσης: Η Νομάρχης Ηρακλείου (συνεπαρχιώτισσα) κ. Χαρά Αθανασία — Μιχαηλίδου,

Ο Πενικός Γραμματέας Αθλητισμού κ. Δημήτρης Σαρρής, Ο Δήμαρχος Αρχανών κ. Νίκος Καλοχριστιανάκης,

Ο Διοικητής της ΣΕΑΠ Ταξίαρχος κ. Τσαγκαρουλάκης, πολυμελής αντιπροσωπία της ΠΕΑΕΑ Ν. Ηρακλείου, ο Εκδραμοκλής Σύλλογος Ηρακλείου και πολλοί άλλοι από το Ηράκλειο και αλλού. Χαιρετισμό έστειλε ο Σύλλογος Γυναικών Αρκαλοχωριού.

Στη συνέχεια έγινε απόδομη έπαθλων στα παιδιά που

πρώτευσαν την προηγούμενη στους αγώνες δρόμου θυσίας διαφόρων κατηγοριών. Τα έπαθλα ήταν προσφορά της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Τιμές απέδωσε στρατιωτικό τμήμα της ΣΕΑΠ Ηρακλείου και η Μουσική της V ΜΕΡΑΧΙΑΣ.

Μετά την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου και τη διανομή κολλύβων και αρτιδίων οι επίσημοι και πολλοί απ' όσους βρέθηκαν στο χώρο του Ηρώου πήγαν στην Κ. Σύμη, όπου στη θέση που κτυπήθηκαν οι Γερμανοί το 1943 έγιναν αποκαλυπτήρια Αναμνηστικής Πλάκας. (Λεπτομέρειες για την εκδήλωση αυτή, από έλλειψη χώρου, στο επόμενο φύλλο των Β. Ν.).

Οι επίσημοι κατέληξαν με Κέντρο της Κ. Σύμης, όπου τους παρατέθηκε γεύμα.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Από το Νομαρχιακό Συμβούλιο έγινε κατανομή 3.000.000 δρχ. σε Πολιτιστικούς Συλλόγους. Στην επαρχία μας δόθηκαν στους Πολιτιστικούς Συλλόγους Άμιρά, Καλαμακίου και Γυναικών Βιάννου από 75.000 δρχ. από καθένα.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Του κ. Ιωάννη Γ. Κοντάκη, συνταξιούχου δικηγόρου

Ο Ελληνικός Λαός, ύστερα από το έπος της Αλβανίας, με την καθολική σχεδόν συμμετοχή του, με πατριωτικό πάθος, θάρρος και αυτοθυσία, στην Εθνική Αντίσταση των ετών 1941—44, κατά της πρωτοφανούς βαρβαρότητας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ναζιστικής τυραννίας, **αναδείχθηκε** και **εποδείχθηκε** αντάξιου απόγονου και των αρχαίων και των νεότερων προγόνων του.

Αλλά και η Λεβεντογέννα Κρήτη δεν υστέρησε στον ευγενή, σκληρό και αδυσώπητον αυτόν αγώνα. Ο Λαός της, ευθύς εξ αρχής, με τη χωρίς προηγούμενο, σ' ολόκληρο τον κόσμο, ομαδική συμμετοχή, με πάθος και μένος για την ελευθερία του αμάχου πληθυσμού της, στη μάχη κατά των αλεξιπυρτιστών, στις αρχές Μαΐου 1941, στους οποίους προέβλεψε τρομαχτικές απώλειες, **εδίκαιωσε** και επαλήθευσε τον προαναφερθέντα χαρακτήρισμό, της Λεβεντογέννας Κρήτης, και προκάλεσε την κατά πληξή φίλων και εχθρών. Οι Ιάπωνες, από το εχθρικό στρατόπεδο, ο πολεμικότερος λαός του κόσμου, όχι μόνον εθαύμασαν, αλλά και διακήρυξαν προς κάθε κατεύθυνση τον θαυμασμόν των αυτών για τους Κρήτες μαχητές του αμάχου πληθυσμού, τους οποίους παρομοίωσαν με τους μυητικούς ήρωες, απαράλληλα και όπως οι νικητές Γερμανοί παρουσίασαν όπλα, στις αρχές Απριλίου 1941, στους ηττημένους ήρωές μας των οχυρών της Μακεδονίας.

Αλλά και ο Λαός τέλος της αιματοβαμμένης Επαρχίας Βιάννου, όχι μόνο σύσσωμος έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, αλλά και αναδείχθηκε πρωτοπόρος. Πρώτος στους αγώνες, πρώτος και στις θυσίες.

Το τέλος Μαΐου 1941, δηλαδή μόλις σπείρησαν τα όπλα της μάχης της Κρήτης, επέστησαν στην Επαρχία μας οι βάσεις δύο Αντιποτασιακών Οργανώσεων. Μιας του ήρωα Αλεξάνδρου Ραπτοπούλου, (Αντ)ρχη σε Π.Δ., ο οποίος ίδρυσε με τη συνεργασία μιάς ομάδας επιλεκτών αξιωματικών αυτοτελή Οργάνωση, με πυρήνες σ' ολόκληρη σχεδόν την Κρήτη, και μιας άλλης από δραπέτευσαντες, από τα νησιά της εξορίας των, πολιτικούς κρατούμενους, με επικεφαλής τον Νίκο Μανουσάκη ή Γαλιάνη από τον Βαχό, όπου και το ορμητήριό του,

που αποτέλεσε τον πρόδρομο της μετέπειτα Πανελληνίας Οργανώσεως του ΕΑΜ.

Η δράση της Οργανώσεως Ραπτοπούλου (πρώτης), πάντοτε μέσα σε κατοικήμενους χώρους (χωριά), όπου οι κίνδυνοι είναι πολύ μεγαλύτεροι και χρειάζεται πολύ μεγάλη και γενναιότητα, είχε επίκεντρο τα χωριά και την ύπαιθρο της Επαρχίας Βιάννου. Τα μέλη της, με τόλμη και αυτοθυσία, διακινδυνεύοντας μέρα και νύκτα, προσέφεραν, στους οκτώ μόλις μήνες της ζωής και δράσεως της οργανώσεως των, **ανεκτίμητες** υπηρεσίες στον συμμαχικό αγώνα, αφού στο μικρό αυτό χρονικό διάστημα κατόρθωσαν να **περιθάλψουν** και **φυγαδεύσουν**, από τον όρμο του «Τσουτσούρου», εκατοντάδες Άγγλους και Έλληνες στρατιωτικούς, οι οποίοι αργότερα έλαβαν μέρος στις κρίσιμες και αποφασιστικές, για την νικηφόρα έκβαση του πολέμου, **μάχες** της Βόρειας Αφρικής.

Δυστυχώς η οργάνωση αυτή εξαρθρώθηκε στις αρχές Φεβρουαρίου 1942 με τη σύλληψη του Αρχηγού και δέκα περίπου από τους συνεργάτες του, από τους οποίους οι περισσότεροι Βιαννίτες, που εκτελέστηκαν μετά από λίγους μήνες.

Ούτε όμως η θανάτωση του Ραπτοπούλου και των επιλεκτών αυτών συνεργατών του ούτε η σύλληψη και μεταφορά από τους Ιταλούς, σε στρατόπεδα της Ιταλίας, αρκετών ευ'υπόληπτων ανδρών της Επαρχίας, ούτε τέλος η σύλληψη και ο εγκλεισμός στις φυλακές Αγίας Χανίων αρκετών κοριτσιών από τα χωριά Βαχός, Αμιρά, Άγιος Βασίλειος και Κεφαλοβρύσι, ίσως και από άλλα, τον Ιανουάριο του έτους 1943, **επτόησαν** τον αδάμαστο Λαό της Επαρχίας.

Αμέσως σχεδόν, και συγκεκριμένα το καλοκαίρι του 1942, εδόθησε ο ηρωικός αυτός λαός την πρώτη ομάδα ανταρτών του Μπαντουβμανώλη, με επικεφαλής τον οπλαρχηγό Χρήστο Μπαντουβά. Λίγο αργότερα κατέφθασε και ο Αρχηγός, με τους υπόλοιπους άνδρες του. Όλους αυτούς, που τελικώς ο αριθμός των έφθασε στους εκατό (100), καθώς και τους υπό τις διαταγές του συνεργαζόμενους εικοσιπέντε (25) περίπου αντάρτες, των θρυλικών οπλαρχηγών Γιάννη Ποδιά και Δημήτρη Παπά, περιφρουρήσε, διαφύλαξε και τροφοδότη

σε σύσσωμος ο Λαός της Επαρχίας, ανεξαρτήτως πολιτικών φρονιμάτων, επί ένα ολόκληρο έτος, δηλαδή μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1943. Και επιπλέον είχε πανέτοιμους (κάθε στιγμή, διακοσίους (200) περίπου εφεδρικούς άνδρες, που έλαβαν μέρος στον αγώνα κατά τις εναντίον του Μπαντουβμανώλη εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών, το τέλος Ιουλίου 1943, με όπλα που του έριψαν με αλεξίπτωτα οι Άγγλοι.

Αν λάβει δε κανείς υπόψη ότι σ' ολόκληρη την Κρήτη

ΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ Σεπτεμβρίου 1983, Τεύχος 32).

Σε αντίποινα της μάχης της Σύμης, στην οποία οι Γερμανοί είχαν απώλειες μερικών δεκάδων νεκρών και τραυματιών και δώδεκα (12) αιχμαλώτων, επακολούθησαν οι ομαδικές εκτελέσεις του άμαχου πληθυσμού την 14(9)1943. Στα χωριά Βαχός, Αμιρά, Κεφαλοβρύσι, Κρεββατίας, Άγιος Βασίλειος, Πεύκος, Κάτω Σύμη, και τα γειτονικά χωριά της Επαρχίας Ιεραπέτρας, Χριστός, Παρσάς Μόλλες, Γδοχία και Μύρτας, εκτελέστηκαν την απογεύρα αυτήν ημέρα

τάρτικου, στα ίδια βουνά και λημέρια (Αλευράς και Χαμέτης), από Ελασίτες αυτή τη φορά, των οποίων τη στρατιωτική διοίκηση μου έλαχε η τιμή ν' αναλάβω, ύστερα από εντολή της Οργανώσεως.

Ο Λαός, απήρθη από τις προηγουμένως πρωτοφανείς συμφορές του, διαφύλαξε και τροφοδότησε, επί ωκτώ μηνες (αρχές Μαρτίου μέχρι 11 Οκτωβρίου 1944) τους αντάρτες αυτούς, οι οποίοι αργότερα έδωσαν τις μάχες Παναγιάς και του αεροδρομίου Καστελλίου Πεδιάδος, στα μέσα Σεπτεμβρίου 1944, καθώς και τη μεγάλη εκ παρατάξεως νικηφόρα μάχη Μαραθίτη—Φορτέτσας, της 11ης Οκτωβρίου 1944.

Αιτία της ανθρωποσφαγής αυτής και των καταστροφών δεν υπήρξε η μάχη της Σύμης όπως εκ πρώτης όψεως ημπορεί κανείς να υποθέσει.

Αιτία υπήρξε η ηρωική και καρποφόρα πράξη της Αντίστασης του λαού της Επαρχίας και οι αξιόλογες βλαβερές στρατιωτικές συνέπειες που προκάλεσε στους Γερμανούς, ήδη από την Εποχή του Ραπτοπούλου. Εφυγαδεύθησαν, επαναλαμβάνω, από την οργάνωση του ήρωα αυτού εκατοντάδες Άγγλων και Ελλήνων στρατιωτικών που εστειλίσαν τις συμμαχικές δυνάμεις της Βόρειας Αφρικής. Στη συνέχεια επαγιδεύθησαν μεγάλες γερμανικές στρατιωτικές δυνάμεις στην Κρήτη για την αντιμετώπιση των ανταρτών του Μπαντουβμανώλη, και των άλλων οπλαρχηγών, τις οποίες δυνάμεις, αν δεν υπήρχαν οι αντάρτες, θ' αποσταύσαν στα δύο μέτωπα του πολέμου (Ανατολικό και Ιταλικό), και στο «υπό εκκώλυση» τρίτο, εν γνώσει των Γερμανών (Δυτικό). Η μεγάλη σημασία την οποία απέδιδαν οι Γερμανοί στους αντάρτες του Μπαντουβά, αποδεικνύεται από το περιεχόμενο της προκηρύξεως της 17(11)1943, που έριψαν με αεροπλάνα και αναφέρονται στη διαφυγή του στην Αίγυπτο (βλ. Αθηναϊκή Εφημ. «ΝΕΑ», της 3/7/1987 σελ. 25).

Μάλιστα, ο διαβόητος Συνταρχης Χάρτμαν, αρχηγός της Μυστικής Αστυνομίας (ΓΚΕΒΣΤΑΠΟ) Ηρακλείου, είχε προαναγγείλει την καταστροφή της Βιάννου, στις αρχές Ιανουαρίου 1943, σε μία ομιλία του σε ομήρους, μεταξύ των οποίων και Βιαννίτες, με την ευκαιρία της απελευθερώσεώς των, για λόγους δήθεν γενναίας αμυχίας των Γερμανών, πράγματι όμως στρατιωτικής των σκοπιμότητας, για την παραπλάνηση και αποδυνάμωση του ηθικού του Λαού. Εζήτησε από τους ομήρους να καταδίδουν τις κινήσεις των ανταρτών στις υπηρεσίες του, ιδιαίτερα αναφέρθηκε στους Βιαννίτες και προαναγγείλει την καταστροφή της επαρχίας των. Είπεν, επί λέξει: «Στη Βιάννου πραγματοποιούνται οι Άγγλοι. Εκεί προσεγγίζουν τα υποβρύχια. Εκεί είναι η φωλιά των ανταρτών. Θα την κάψω την άλλη, και ο νεαρός τότε όμηρος, ο Βιαννίτης δάσκαλος Εμμανουήλ Καδιανάκης, ο οποίος πρέπει ν' αφήσει και γραπτή τη μαρτυρία του χάριν της Ιστορίας.

Οι θάνατοι νεκροί μας εθανατώθησαν εξαιτίας της καρποφόρας αντιστάσεως των δράσεως, με τα προαναφερθέντα αξιόλογα αποτελέσματα της, και όχι απλώς ως άκα

κα αρνία, για αντίποινα μιάς μάχης.

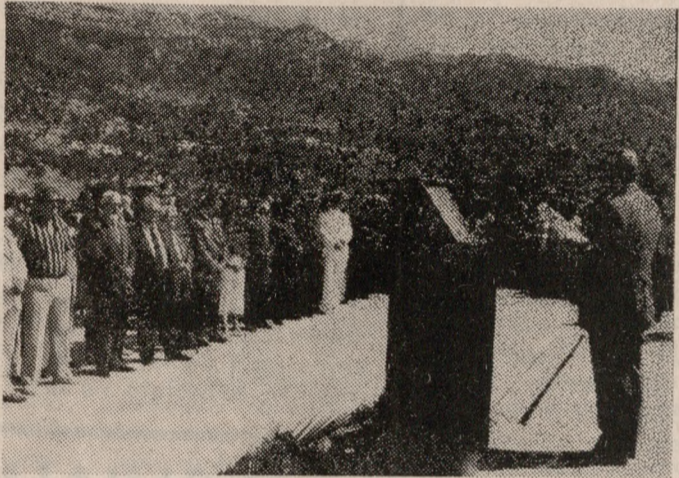
Αιτία λοιπόν της ανθρωποσφαγής δεν υπήρξε η μάχη της Σύμης. Υπήρξε όμως η αφορμή. Αυτή τηναφορμή η γύρευαν οι Γερμανοί και τους ήλθεν, ως δώρον εξ ουρανού, για να καταστρέψουν την φωλιά των ανταρτών και να εξαρθρώσουν την Αντίσταση, όχι με κατά μέτωπο μάχες με τους αντάρτες, αλλά με τον ολοκληρωτικό αφανισμό του στηρίγματός των, του λαού της Επαρχίας μας.

Γι' αυτό αποτελεί αίνιγμα και αναπάντητο μέχρι σήμερα ερώτημα, που πρέπει να διαλευκανθεί από την Ιστορία, ποιος διέταξε τον Μπαντουβμανώλη να δώσει τη μάχη της Σύμης. Στη διεξαγωγή της (αμφίβλου στρατηγικής σκοπιμότητας και ωφέλιμότητας) μάχης αυτής συνέπειε και μία βασκανός συγκυρία: Πρόκειται για τη βλακώδη και τελείως αδικαιολόγητη, για στρατό άριστα εκπαιδευμένο και υποδειγματικά πειθαρχημένο, ενέργεια του Διοικητή του λόχου Πεζικού που κινήθηκε από τον αρχένα «Σιελί», της τοποθεσίας «Καμνιά», στη βαθιά στενωπό της Σύμης εντελώς αμέριμνος και σε σχηματισμό πορείας, χωρίς προηγουμένως να εξακριβώσει, με ανιχνευτικές περιπόλους, αν κατεχόντουσαν από τους αντάρτες οι από την μια και την της στενωπού. Για την άρση κάθε παρεμπόδισης και παρανοήσεως στα όσα λέγω, ισχυρίζομαι ότι ο Μπαντουβμανώλης ενήργησεν, επαναλαμβάνω, κατόπιν διαταγής και όχι με δική του πρωτοβουλία. Δεν ισχυρίζομαι ότι δεν ενήργησε κατά διαταγή του Συμμαχικού Στρατηγείου, το αρνείται όμως ο Λή Φέρμορ, όπως ανέφερα και παραπάνω, και γι' αυτό πρέπει να διαλευκανθεί το σκοτεινό αυτό σημείο από την Ιστορία. Ισχυρίζομαι ακόμη ότι η μάχη της Σύμης έβλαψε κατά κάποιον τρόπο, αντί να ωφελήσει, το συμμαχικό μέτωπο.

Γιατί με τη διαφυγή του Μπαντουβμανώλη στην Αίγυπτο, που υπήρξε συνέπεια της μάχης και της ανθρωποσφαγής που ακολούθησε, εξέλιπε το φρόνητρο των Γερμανών, που είχε αγκιστρώσει με γόλες γερμανικές στρατιωτικές δυνάμεις στην Κρήτη. Αν δεν δίδοταν η μάχη, όχι μόνο δεν θα ακολουθούσε η ανθρωποσφαγή, όχι μόνο θα ωφελείτο περισσότερο ο συμμαχικός αγώνας, αλλά και καθόλου δεν θα μειωνόταν ούτε το γόητρο του Μπαντουβμανώλη και η κορυφαία προσφορά του στην Εθνική Αντίσταση, ούτε το μεγαλείο της Εθνικής Αντιστάσεως του Βιαννίτικου λαού, ούτε τέλος και ο πατριωτισμός των σφαιρασθέντων Βιαννιτών και Ιεραπετριτών. Δεν αρνούμαι ότι η μάχη της Σύμης υπήρξε ηρωική και γενναίοι οι άνδρες που την διεξήγαγαν. Αρνούμαι όμως τη σκοπιμότητά της.

Και τώρα τα διδάγματα ή μηνύματα όπως συνήθιζεται σήμερα να ονομάζονται, από την καθολική, πολύπλευρη και ηρωική Αντίσταση και ανθρωποθυσία του λαού της Βιάννου.

Το έτος 1941, υπήρχε στην Επαρχία Βιάννου μια δεκάδα περίπου ώριμων και συνετών επιστημόνων, από αυτούς που αναμειχθήκαν στην Αντίσταση και αστελούσαν την πνευματική της ηγεσία (γιατροί, δικηγό

Ο κ. Ιω. Κοντάκης ομιλεί στο Πανεπαρχιακό Μνημόσυνο

ο αριθμός των μονίμων ανταρτών δεν ξεπέρασε ποτέ τους διακοσίους πενήντα (250) και τούτο λόγω της εδαφολογικής διαμορφώσεώς της και του περιορισμένου του χώρου της, πρέπει να **παραδεχθεί** (όπως υποστηρίζει και ο πολιτικοστρατιωτικός υπεύθυνος του ΕΛΑΣ Ανατολικής Κρήτης και τώρα Πρόεδρος του Παραρτήματος Ηρακλείου της ΠΕΑΕΑ) ότι η Επαρχία Βιάννου υπήρξε το επίκεντρο και η καρδιά της Κρητικής Εθνικής Αντιστάσεως. Στην υπόλοιπη Κρήτη μόνο μικροσμάδες, με γενναίους βεβαίως και ηρωικούς αρχηγούς (καπεταναίους), αναπτύχθηκαν και έδρασαν. Αυτό το παραδέχεται, όσο τουλάχιστον αφορά την υπόλοιπη Κρήτη, και μέγιστα το υποστήριξε και διατύπωσε (βλ. Εφημ. Ηρακλείου, ΠΑΤΡΙΣ, της 9/8/1987), και ο οπλαρχηγός του Ψηλορείτη Κώστας Κεφαλογιάννης, ο οποίος αναβιβάζει το σύνολο των μονίμων ανταρτών της Κρήτης μόνο σε διακοσίους (200).

Στην τέτοια ανάπτυξη του ανταρτικού στην Επαρχία Βιάννου συνέτεινε το μεγάλο και πυκνό δάσος, το συγκριτικώς μεγαλύτερο της Κρήτης, μήκους είκοσι (20) και μέσου πλάτους πέντε (5) περίπου χιλιομέτρων, που καλύπτει τις νότιες πλαγιές του όρους Δίκτη, σ' ολόκληρη την Επαρχία Βιάννου και σε μεγάλο τμήμα της Επαρχίας Ιεραπέτρας, με επίκεντρο την ορεινή και δύσβατη περιφέρεια της Σύμης (Κάτω και Επάνω).

Επακολούθησαν η εξόντωση του Γερμανικού φυλακίου Σύμης, την 8(9)1943, ημέρα συνθηκολογήσεως των Ιταλών, και η μάχη της Σύμης, την 12(9)1943, κατά διαταγή του Μπαντουβμανώλη, ο οποίος ισχυρίζεται σ' απομνημονεύματά του ότι εξετέλεσεν εντολή του Συμμαχικού Στρατηγείου Μέσης Ανατολής, το αρνείται όμως ο μεταξύ αυτού και του Στρατηγείου σύνδεσμος, ο οποίος διαβίβαζε και τις διαταγές, Άγγλος Ταγματάρχης Λη Φέρμορ, με ενυπόγραφο δημοσίευσή του στην Αθηναϊκή Εφημερίδα «ΒΗΜΑ» (βλ. περιοδικό ΚΡΗΤΙ-

διακοσίοι ενενήντα τρεις (293) άνδρες, γυναίκες και παιδιά, όπως καταγράφει τα ονοματεπώνυμά τους ο δάσκαλος Γεώργιος Χατζάκης, ένα προς ένα, στο έμμετρο ιστορικό πόνημά του, «Η ΒΙΑΝΝΟΣ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ», εκδόσεως 1961, στις σελίδες 67, 68, 69, 70 και 71, πράγματι όμως πολύ περισσότερο (360 περίπου), αφού παρείφθησαν πολλοί, των χωριών της Ιεράπετρας, στην παραπάνω καταγραφή.

Πρόκειται, για τη μεγαλύτερη ανθρωποσφαγή της Κρήτης και τη δεύτερη σ' ολόκληρη την Ελλάδα, μετά τα Καλάβρυτα, αφού στο Δίσταμο εκτελέστηκαν 278 συνολικώς (βλ. ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ Αριθ. φύλλου 94, της 25/6)1984).

Και δεν περιορίστηκαν μόνο στην ανθρωποσφαγή. Επυρπόλησαν και κατεδάφισαν με δυναμίτιδα τα χωριά Κεφαλοβρύσι, Πεύκος, Σύμη, Συκολόγος και Καλάμι, τα οποία και εκήρυξαν νεκρή ζώνη, αφού έδιωξαν όλους τους επιζήσαντες κατοίκους των. Το ίδιο έκαναν και σε μερικά γειτονικά χωριά της Επαρχίας Ιεραπέτρας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, για τον εκφοβισμό των κατοίκων της Επαρχίας, είχε προηγηθεί και η προαναφερθείσα σύλληψη και κράτηση έξι περίπου μηνες, στις φυλακές Αγίας Χανίων, τριάντα περίπου κοριτσιών.

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία
δλων των Βιαννιτών
Έκδοτής — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδός 1866 αριθμ. 110. τηλ. 282.808
Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβρος 83 (Στόα Μουρτζή) τηλ. 242.040
Έτήσιες συνδρομές
Έιδιωτών δρχ. 300
Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών » 400

Έμβόσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές γιά τήν ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιεύόμενα ή μή δέν επιτρέπονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

